Dosarul nr. 21r-640/23 *(1-21108262-02-2lr-09032023)* Judecător: Serghei Papuha

D E C I Z I E
În numele Legii

17 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru

având în componenţa sa:

Preşedintele completului de judecată, judecător: Oxana Robu

Judecători: Olga Cojocaru şi Vladislav Schibin

Judecând în ordine de recurs, *fără prezenţa părţilor,* recursul declarat de reprezentantul Instituţiei Penitenciare nr. 4 Cricova, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023, potrivit căreia s-a admis parţial plângerea condamnatului Grigore Botnari împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, şi

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 20.07.2021 - 02.02.2023;
Instanţa de recurs: 09.03.2023 - 17.02.2025.
Procedura de înştiinţare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de reprezentantul Instituţiei Penitenciare nr. 4 Cricova, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru -

C O N S T A T Ă :

1. La 19 iulie 2021, condamnatul Grigore Botnari a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

In motivarea plângerii a invocat, că solicită reducerea termenului pedepsei în conformitate cu prevederile art. 473/4 alin. (4) - (6) Cod de procedură penală, ca fiind deţinut în condiţii degradante în Penitenciarul nr. 13 mun. Chişinău,

Penitenciarul nr. 5 Cahul si Penitenciarul nr. 4 Cricova.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023,* s-a admis parţial plângerea condamnatului Grigore Botnari împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Grigore Botnari, născut la 07.02.1991, a fost deţinut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 5 Cahul pe o perioadă de 126 zile, iar în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 5 Cahul şi Penitenciarul nr. 13

mun. Chişinău pe o perioadă de 321 zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Grigore Botnari, născut la 07.02.1991, pentru perioada de 126 (o sută douăzeci şi şase) zile, în care s-a aflat în detenţie în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 5 Cahul, cu reducerea a 126 (o sută douăzeci şi şase) zile, precum şi pentru perioadă de 321 (trei sute douăzeci şi unu) zile, în care s-a aflat în detenţie în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 5 Cahul şi Penitenciarul nr. 13 mun. Chişinău, cu 32 (treizeci şi două) zile.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanţelor al RM, în folosul lui Grigore Botnari, născut la 07.02.1991, 50 (cincizeci) lei, în calitate de compensare bănească.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Grigore Botnari, născut la 07.02.1991, în total s-a redus cu 158 (o sută cincizeci şi opt) zile.

În rest plângerea depusă de condamnatul Grigore Botnari împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, s-a respins, ca neîntemeiată.

3. *împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023 a declarat recurs reprezentantul Instituţiei Penitenciare nr. 4 Cricova, Vitalie Falcă prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii primei instanţe, cu pronunţarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea condamnatului Botnari Grigore împotriva instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţie, ca fiind depusă tardiv şi respectiv neîntemeiată.*

In susţinerea recursului a invocat următoarele argumente:

- cererea privind constatarea condiţiilor de detenţie contrar prevederilor art. 3 din Convenţie a fost înregistrată în Cancelaria Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) la data de 19.07.2021. Astfel, condamnatul Botnari Grigore nu se mai deţine în condiţiile reclamate în Penitenciarul nr. 5 - Cahul şi Penitenciarul nr. 13 Chişinău începând cu 21.05.2015, când a fost ttransferat în Penitenciarul nr. 4 Cricova (condiţiile căruia nu au fost cconstatate ca fiind degradante);
- termenul de aflare în pretinsele condiţii inumane şi degradante (Penitenciarul nt. 5 Cahul şi Peniciarul nr. 13 Chişinău) a fost întrerupt în momentul transferării ultimului în Peniciarul nr. 13 Chişinău. Respectiv, de la momentul înlăturării condiţiilor precare de detenţie şi până la adresarea plângerii în instanţa de judecată conform art. 473^2 CPP, au trecut mai mult de 6 luni, mult peste termenul limită de adresare în ordinea prevăzută de art. 473^2 alin. (5) CPP, deoarece pretinsa detenţie în condiţiii inumane în Penitenciarul nr. 13 Chişinău a

avut loc într-o perioadă maimare decât 6 luni, de la momentul transferării acestuia din pretinsele condiţii precare, termen de prescripţie prevăzut de legiuitor în acest sens.

- plângerea condamnatului Botnari Grigore privind reducerea termenului de pedeapsă pentru perioada ce s-a deţinut în Penitenciarul nr. 13 Chişinău, urmează a fi respinsă pe motivul omiterii termenului de prescripţie prevăzut la art. 473^2 CPP , deoarece pretinsa detenţie în Peniciarul nr. 13 Chişinău a avut loc într-o perioadă mai mare decât 6 luni, de la momentul transferării acesteia din pretinsele condiţii

precare, termen deprescripţie prevăzut de legiuitor în acest sens

4. ***Procedura de înştiinţare legală a fost executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) şi (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Reprezentantul instituţiei penitenciare nr. 4 Cricova, avocatul şi condamnatul au fost înştiinţaţi legal despre data examinării recursului şi despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secţiei monitorizare şi relaţii publice a Curţii de Apel Centru, referinţe.

Totodată, Colegiul reţine că participanţii la proces nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referinţă potrivit prevederilor art. 447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ţinând cont de faptul că participanţii la proces au fost înştiinţaţi despre data examinării recursului şi depunerii referinţei fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanţilor la proces, şi ţinând cont de faptul că, speţa deferită justiţiei nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudenţă care ar impune prezenţa părţilor nemijlocit în şedinţă de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 447 alin.(l), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezenţa părţilor, dar cu acordarea dreptului participanţilor la proces de a depune referinţe.

5. *Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău consideră necesar de a respinge recursul declarat de reprezentantul Instituţiei Penitenciare nr. 4 Cricova, Vitalie Falcă, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023, ca fiind nefondat, reieşind din următoarele considerente.*

în conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art. 469 alin. (1), pct. 17^{1}) Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume *constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.*

Potrivit art. 470 alin. (1) Cod procedură penală, instanţa care soluţionează chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(l) pct.l)-4), 6)—16), 17^{1}) şi 18) se soluţionează de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului sau a instituţiei care execută pedeapsa.

Potrivit art. 471 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, *chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(l) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după*

caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art. 469 alin.(l) pct. 1), 2), 4) - 7), 11), 12), 14) - 16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului.

5.1. Din materialele cauzei penale Colegiul reţine că, prin sentinţa Judecătoriei Cimişlia din 04.07.2014, Grigore Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), e), g), art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, fiindu-i calculat termneul ispăşirii pedepsei din data de 04.07.2014 cu includerea timpului deţinerii în stare de arest din data de 19.02.2014 până la 04.07.2014.

Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 03.05.2019, Grigore Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. art. 27, 322 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilit lui Botnari Grigore, definitiv, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani şi 3 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

5.2. De menţionat că în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, în Penitenciarul nr. 5 Cahul şi în Penitenciarul nr. 4 Cricova.

6. Conform prevederilor art.473^2 alin.(5) CPP, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie. în aceste condiţii, termenul stabilit de legiuitor prin art. 473^2 alin. (5) CPP, se va calcula prin prisma faptului, intrării în vigoare a Legii nr. 272, care se constatată a fi 01.01.2019.

Potrivit Raportului prezentat de către Directorul adjunct al Penitenciarului nr. 4 Cricova, Grigore Botnari s-a aflat în detenţie în următoarele penitenciare şi perioade de timp: Penitenciarul nr. 5 - Cahul, după cum urmează: 28.02.2014 - 28.10.2014; Penitenciarul nr. 13 - Chişinău după cum urmează: 28.10.2014 - 21.05.2015; Penitenciarul nr. 4 - Cricova, după cum urmează: 21.05.2015- prezent.

în conformitate cu prevederile art. 473^2 alin. (1) Cod de Procedură Penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din

Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Reieşind din prevederile art. 473^2 alin. (5) Cod de Procedură Penală, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din

Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.

Din economia art. 473^4 alin. (6) CPP, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), preveniţii sunt despăgubiţi în conformitate cu art. 385 alin. (5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă.

Respectiv, Colegiul penal stabileşte că, plângerea condamnatului Botnari Grigore a fost depusă în termen, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că art. 473^2 - 473^4 CPP, au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art. 473^2 alin. (5) CPP, au fost respectate pe deplin, astfel, se apreciază depunerea plângerii, ca fiind în termenul prevăzut de lege.

Norma art. 3 din Convenţia Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului şi a libertăţilor fundamentale, atestă că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante. De asemenea, art. 3 Cedo asigură şi integritatea fizică şi psihică persoanei, demnitatea ei umană împotriva torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenţiei consfinţeşte una din cele mai fundamentale valori ale unei societăţi democratice. Acesta interzice, în termeni absoluţi, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanţe şi de comportamentul victimei (cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Ţinând cont de cele expuse supra, Colegiul penal reiterează că condiţiile de detenţie invocate de către autorul plângerii, coroborate la poziţia autorităţilor instituţiei penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că" nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

La analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată va face

trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că" Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii".

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2018 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au relatat că condiţii materiale de detenţie în celule, în Penitenciarul nr. 13 din Chişinău, rămân departe de a fi

satisfăcătoare. Multe celule sunt într-o stare de igienă nesatisfăcătoare. Accesul la lumina naturală este limitat datorită dimensiunilor mici ale ferestrelor si existentei unor
obiecte externe care împiedică pătrunderea luminii naturale. De asemenea, aerisirea artificială nu funcţionează în majoritatea penitenciarelor. Celulele sunt într-o stare igienică proastă, paturi înguste, ecranate de o perdea, cu saltele adesea uzate. Instalaţiile sanitare (chiuvete, toalete) sunt, în general, insalubre. Lucrurile personale ale deţinuţilor sunt depozitate în genţi, sub pat. Deţinuţii adesea dorm pe saltele murdare şi uneori goale. Nivelul de supraaglomerare observat de CpPT într-un număr de celule este inacceptabil. Colegiul penal relevă, că, potrivit vizitei preventive realizată în Penitenciarul nr: 13 Chişinău la situaţia din 21 mai 2021, realizată de oficiul angajaţilor Avocatului Poporului, Direcţia prevenirii torturii la momentul vizitei, P13 asigura detenţia a 860 de persoane (19 minori (dintre care 1 minoră); 46 femei şi 795 bărbaţi) pe un plafon de detenţie de 570 persoane. Indicatorii respectivi sugerează o suprapopulare severă a instituţiei, cu 290 persoane depăşire peste plafonul minim de detenţie;

Potrivit Ordinului Ministrului Justiţiei nr. 1159 din 19.12.2017 cu privire la aprobarea numărului maxim de persoane admis pentru deţinere în PI3, nu poate depăşi custodierea a 570 persoane. Plasarea persoanelor în continuare, în P13 este contraindicată, iar menţinerea deţinuţilor, în special a preveniţilor pe perioade îndelungate în condiţiile de supraaglomerare, 23 din 24 ore în celulă, în spaţii înguste şi improprii detenţiei ca atare, reprezintă acţiuni inumane şi degradante. Efectele detenţiei îndelungate a preveniţilor (de la 3 luni şi peste 12 luni) aduce atingere justiţiei umane.

7. Contrar argumentelor aduse de către condamnat în plângerea sa, administraţia instituţiei penitenciare nr. 4 Cricova, în conţinutul recursului declarat consideră că plângerea urma a fi respinsă ca fiind depusă tardiv, or Botnari Grigore nu se mai deţine în condiţiile reclamate în Penitenciarul nr. 5 - Cahul şi Peniciarul nr. 13 Chişinău începând cu 21.05.2015, când a fost transferat în Penitenciarul nr. 4 Cricova, condiţiile căruia nu au fost constatate ca fiind degradante .

8. Aşadar, în partea ce ţine de condiţiile de detenţie contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din Penitenciarele Republicii Moldova, privind supraaglomerarea, Colegiul penal reţine că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, la punctul 464, se stipulează că, *fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m.p., care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii.*

1. Cu referire la acest aspect, în Colegiul penal reţine faptul că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în consideraţie doar criteriile

principale cum ar fi suprafaţa ce revine fiecărui deţinut, condiţii sanitare, dar şi sistemul de canalizaţie, cantitatea şi calitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existenţa lengeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din R.M. nu ating un prag minim de suficienţă.

2. Prin urmare reieşind din situaţia descrisă în rapoartele prezentate, este evident că cel puţin sub aspectul detenţiei în condiţii de supraaglomerare, accesul la apă potabilă, la duş, condiţii de igienă şi sanitare faţă de condamnat nu a fost respectate pe perioada de detenţie, or, în cererea sa, condamnatul Botnari Grigore a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp, în Penitenciarul nr. 13 Chşinău,

Penitenciarul nr. 5 Cahul şi Penitenciarul nr. 4 Cricova, în condiţii inumane şi degradante.

Instanţa de recurs menţionează că, avându-se în vedere constatarea faptului că, Botnari Grigore a fost deţinut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 5 Cahul pe o perioadă de 126 zile, conform art. 473^2 alin. (3) CPP, instanţa de fond justificat a aplicat în privinţa acestuia reducerea pedepsei conform proporţiilor stabilite de art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în vigoare la data sesizării, şi care constituie 126 zile.

Astfel încât, din prevederile legale citate, rezultă că în loc de o zi de arest se vor considera executate 2 zile de închisoare, una dintre care a fost dusă o dată cu computarea arestării preventive în termenul executării pedepsei.

Cu referire la perioada de 321 zile în care Botnari Grigore s-a aflat în Penitenciarul nr. 5 Cahul şi Penitenciarul nr. 13 mun. Chişinău şi a înregistrat calitatea de condamnat, ca urmare a ipotezei art.473^4 alin. (4) Cod de procedură penală în vigoare la data sesizării, având în vedere că s-au adeverit alegaţiile petentului privind condiţiile inumane de detenţie, luând în consideraţie totalitatea efectelor cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ţinând cont de principiile proporţionalităţii şi echităţii, prima instanţă corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a calcula 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie, astfel încât din termenul pedepsei definitive stabilite lui Grigore Botnari prin sentinţa Judecătoriei Cimişlia din 04.07.2014, să se reducă cu 126 (o sută douăzeci şi şase) zile pentru perioada de aflare în calitate de prevenit şi 32 (treizeci şi două) zile pentru perioada de detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 5 Cahul şi Penitenciarul nr. 13- Chişinău, iar cu privire la perioada rămasă, şi anume 1 zi care nu poate fi redusă, instanţa corect a considerat oportună acordarea condamnatului Grigore Botnari, a sumei de bani în mărime de 50 (cincizeci) lei, şi anume a o unitate convenţională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie.

În acest context, Colegiul penal va respinge şi argumentele invocate în cererea de recurs a instituţiei penitenciare nr. 4 Cricova precum că, plângerea urma a fi respinsă ca fiind depusă tardiv, or Botnari Grigore nu se mai deţine în condiţiile reclamate în Penitenciarul nr. 5 - Cahul şi Peniciarul nr. 13 Chişinău începând cu 21.05.2015, când a fost transferat în Penitenciarul nr. 4 Cricova, condiţiile căruia nu au fost constatate ca fiind degradante, or, Botnari Grigore nu a fost eliberat din detenţie iar dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 13 Chişinău şi Penitenciarul nr. 5 Cahul, au depăşit nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenţie, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Faţă de lucrul judecat de primă instanţă, Colegiul Penal constată o motivare amplă şi temeinică a încheierii pronunţate cu privire la circumstanţele concludente în raport cu cerinţele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigenţele articolului 6 din Convenţia pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

In atare circumstanţe, instanţa de recurs reţine că, instanţa de fond a pronunţat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situaţia în care instanţa şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzaţia, permiţând părţilor să utilizeze eficient orice drept de recurs, eventual o curte de apel poate, în principiu, să se mulţumească de a relua motivele jurisdicţiei de primă instanţă *(Hotărârea CtEDO Garda Ruis versus Spania).*

În consecvenţă, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

9. în conformitate cu art. art. 447-449 alin. (1), pct. 1), lit. a) CPP al RM, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru -

D E C I D E :

Recursul declarat de reprezentantul Instituţiei Penitenciare nr. 4 Cricova, Vitalie
Falcă împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 02 februarie 2023, potrivit căreia s-a admis parţial plângerea condamnatului Grigore Botnari împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care,
conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a
libertăţilor fundamentale, *se respinge ca fiind nefondat, cu menţinerea hotărârii contestate fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecător: ***Oxana Robu***

Judecător ***Olga Cojocaru***

Judecător ***Vladislav Schibin***